

Редакційна колегія:

Безлюдний Олександр Іванович	Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор
Сокирська Владилена Володимирівна	Проректор із наукової роботи та міжнародного співробітництва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат історичних наук, професор
Бріт Надія Михайлівна	Декан факультету іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, директор Регіонального центру навчання іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент
Заболотна Оксана Адольфівна	Завідувач Лабораторії педагогічної компаративістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, завідувач кафедри іноземних мов, доктор педагогічних наук, професор
Піонтковська Тетяна Олександрівна	Заступник декана з наукової роботи факультету іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат філологічних наук, доцент

Відповідальні за випуск: кандидат педагогічних наук, доцент Капелюшна Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент Загоруйко Л.О.

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність уміщених у збірнику матеріалів

М 74 Мова, освіта, культура: античні цінності – сучасне застосування: матеріали міжнародного дискусійного форуму, 19-20 травня 2016 р., м. Умань: ФПО Жовтий О.О., 2016 – 328с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню проблем, які обговорювалися Міжнародному дискусійному форумі «Мова, освіта, культура: античні цінності – сучасне застосування», зокрема: іноземні мови в контексті глобалізації; стратегічні напрями розвитку іншомовної освіти в середній та вищій школі; європейський вимір педагогічної освіти; роль університету в розвитку міст; роль дослідницьких груп і асоціацій у розвитку гуманітарних наук тощо.

Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі освіти.

Передмова	10
Галина Авчійнікова	
Особливості скорочень в електронному дискурсі німецькою мовою.....	11
Olena Beuz	
Developing writing skills.....	14
Віта Безводна	
Рухивток іншомовної освіти в Україні (кінець 30-х - 1947 рр. XX століття).....	16
Олександр Безносюк	
Контекстне навчання при підготовці сучасного вчителя.....	18
Анна Безруківа	
Педагогічна культура батьків у працях В. Сухомлинського.....	22
Максим Білан, Валентин Златишів, Олександр Абрамян	
Етапи навчання іншомовному аудіюванню курсантів (студентів) вищих військових навчальних закладів.....	25
Ірина Білецька	
Імерсійні програми вивчення іноземних мов: досвід США.....	28
Яна Бойко	
Ініціативи впровадження американського досвіду формування екологічної культури учнів старших класів у практику шкільництва України.....	31
Ліона Бойчівська	
Основні завдання інтерактивного навчання при викладанні іноземної мови у немовних вищих навчальних закладах.....	35
Марина Бойченко	
Державна підтримка обдарованих школярів: зарубіжний та вітчизняний досвід.....	37
Галина Бондар	
Інновації у сфері викладання іноземних мов на немовних факультетах... Яна Бондарук	40
Упровадження прогресивних ідей досвіду США в систему підвищення кваліфікації вчителів в Україні.....	43
Леся Вікторова	
Міжнародний досвід іншомовної підготовки співробітників спеціальних служб.....	46
Вікторія Вознюк	
Розширені послуги школи в Україні та Великій Британії: компаративний аналіз.....	49
Олена Габелко	
Globalization: impact on foreign language education.....	52
Олена Галай	
Іноземна мова як засіб прилучення молоді до цінностей полікультурного світу.....	55

ВИЩА ОСВІТА І СВІТОВИЙ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС

Перехід до інтенсивного розвитку і сучасних науково-технічних та інформаційних технологій, включення України до світового освітньо-наукового простору спричиняє докорінну зміну вимог до освіти в цілому і до вищої освіти зокрема. Сучасний світ характеризується значними соціально-економічними змінами систем вищої освіти країн світу, іншими підходами до організації наукових досліджень, здійснення фінансування університетів.

Експерти стверджують, що сучасний розвиток системи вищої освіти знаходиться під впливом двох мегатенденцій: масифікації і глобалізації. Під масифікацією розуміють, по-перше, розширення доступу людей, які належать до різних класових страт, націй і вікових категорій, до можливостей отримати вищу освіту; по-друге, зміни, які відбуваються у всій системі вищої освіти (у сфері керівництва навчальними закладами, змін навчальних програм і планів, фінансування, змін якості освітніх послуг і складу студентської аудиторії).

Глобалізація є процесом всесвітньої економічної, політичної, культурної і релігійної інтеграції та уніфікації. Це об'єктивний процес системного характеру, який охоплює всі сфери життя суспільства і завдяки якому світ стає тісно зв'язаним і залежним від усіх його суб'єктів. Основними наслідками глобалізації є світовий розподіл праці, міграція в масштабах всієї планети капіталу, робочої сили, виробничих процесів, зближення і злиття культур різних країн.

Зростаючий рівень основних життєвих потреб сучасної людини зумовив розширення спектра її основних освітніх потреб і їх інтенсифікацію. Основною метою навчання в сучасному вищому навчальному закладі є задоволення освітніх потреб конкретних слухачів, які орієнтовані на набуття компетентностей (умінь, знань, навичок, особистих якостей і ціннісних орієнтацій), необхідних для виконання ними своїх соціальних ролей і, власне, для розвитку самої особистості.

В розвинених країнах світу вищі навчальні заклади набувають все більше самостійності, перетворюючись в багаторівневі і багатофункціональні заклади, що забезпечують неперервну освіту людини протягом життя. Формування потреби в неперервному саморозвитку, в неперервному розвитку компетенцій протягом усього життя у різних життєвих ситуаціях і в різних освітніх структурах є однією із найбільш вагомих задач вищої освіти, яку повинен

вирішувати викладач у своїй професійній діяльності, застосовуючи компетентнісний підхід. Уміння організовувати своє навчання протягом усього життя (life-long learning) є найважливішою компетенцією випускника європейського вузу.

Тенденції і процеси, які відбуваються у сфері вищої освіти країн світу, визначаються наступними принципами: гуманізму, демократизму, мобільності, рівності, поетапності, системності, єдності і різноманітності. Сучасні умови соціально-економічного розвитку України вимагають нових пріоритетів діяльності викладача вищого навчального закладу, який би у своїй професійній діяльності орієнтувався на інноваційні підходи до навчання студентів, постійно підвищував свій фаховий рівень, організовував навчально-виховний процес з урахуванням вимог і тенденцій розвитку суспільства.

Сучасний викладач вищої школи повинен мати фундаментальну підготовку із дисципліни, яка викладається, повинен виконувати дії і функції по організації навчання для досягнення різних цілей в різних умовах. До основних компетентностей викладача ВНЗ належать також такі основні уміння, як визначення освітніх потреб і рівня підготовки студентів, виявлення об'єму і характеру їх життєвого досвіду і можливостей його використання в процесі навчання, виявлення когнітивного і навчального стилів і психофізіологічних особливостей тих, хто навчається, використання різних методик і засобів психолого-педагогічної діагностики тих, хто навчається. Формат компетентності викладача передбачає такі основні знання, як теорія навчання, філософія і соціологія освіти, технології навчання, організаційні основи сфери освіти, історичний розвиток педагогічних концепцій та ідей, економічні і правові аспекти освіти, організації і технології дистанційної освіти, методики вивчення конкретних дисциплін. Викладач вузу повинен володіти навичками проведення діагностики знань студентів і обробки її результатів, навичками викладання, роботи з науковою і навчально-методичною літературою, роботи з комп'ютером, організаційної роботи, розробки навчально-методичних матеріалів. Всі ці знання, уміння, навички, особисті риси характеру і ціннісні орієнтири необхідні для реалізації діяльності. Викладач, окрім фундаментальної підготовки з дисципліни, яку він викладає, повинен уміти організовувати навчальний процес з метою задоволення індивідуальних навчальних потреб студентів, формування у них компетентностей, необхідних для виконання професійних завдань у майбутньому, вмінь самовдосконалення і самонавчання протягом життя. Стрижнем професійної компетентності є методична компетентність, яка включає готовність і здатність до вирішення різних професійних завдань з урахуванням професійної етики.

Дослідження систем освіти і прогнози розвитку вищої освіти свідчать про те, що освітнє середовище динамічно еволюціонує в

уському світі, про неперервне формування єдиного світового освітнього простору і в перспективі формування єдиної світової системи вищої освіти. Водночас глобалізація економіки, політики і культури підштовхує орієнтацію вищої освіти на глобальний ринок праці і технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному освітньому просторі: монографія / авт. кол.: Н.М. Авшенюк, В.О. Кудін, О.І. Огієнко та ін. – К. : Педагогічна думка, 2011. – 232 с.
2. Бейзеров В.А. Модели развития мировой системы высшего образования / В.А. Бейзеров // Иновации в образовании. – 2015, №9. – С. 11-18.
3. Змеев С.И. Компетенции и компетентности преподавателя высшей школы XXI века / С.И. Змеев // Педагогика. – 2012, № 5. – С. 69-74.
4. Майер Н.В. Вимоги до сучасного викладача іноземних мов вищого навчального закладу / Н.В. Майер // Іноземні мови. – 2013, №3. – С. 19-24.
5. Митрофанова В.А. Компетентносный подход в высшем образовании: подготовка профессорско-преподавательского состава / В.А. Митрофанова, Е.А. Пенькова // Иновации в образовании. – 2015, №6. – С. 50-61.

Irina Ivanchenko
State Higher Educational Institution
“National Mining University”
(Dnipropetrovsk, Ukraine)

SELF-ASSESSMENT IN TEACHING INTERPRETERS

Nowadays, most educational institutions are undergoing important didactic changes: shift from teacher - centered to student-centered learning, giving the way to learner autonomy among students. Autonomous learners decide themselves what, when and how to learn, thus, taking the responsibilities for their study. The adopted autonomy enables students to set practical goals, develop strategies for solving possible problems, unexpected situations, perform self-evaluation and self-assessment of their work. Due to the existing misconception about learner autonomy according to which students are given 100% responsibility without the presence of a teacher, there arises a question about new function of a teacher. As we know, in the traditional approach teacher transmitted knowledge. But in

autonomous learning teachers are advisers, organizers and a source of information, facilitating learning and managing learning resources. Teachers' roles have been shifted, even though they are still important in promoting learner autonomy. It is the teacher's task to determine to what extent learner autonomy in terms of objectives, materials, assessment can be given to a student. Taking into account the declared conception of lifelong learning, future interpreters must learn to possess the necessary learning strategies to meet professional requirements. To realize it, they need autonomy, i.e. being able to plan, monitor, and evaluate their learning process.

Self-assessment can be considered as the most essential element of autonomous learning and as a real challenge. It has already been proved in practice that it is very difficult to evaluate a foreign language learner performance. When it comes to assessing such complex notion as interpreting activity in the form of a lesson or an event, the problem becomes much more complicated. A.Hartley [2] suggested a grid of criteria for self-assessment simultaneous interpreting but they seem to be too difficult and unpractical for everyday use. The problem of students' perception of self-assessment in consecutive interpreting is very topical in terms of learner autonomy. For instance, to find out the students attitude towards self-assessment, in the USM (Universiti Sains Malaysia) was carried out an on-line survey [1], using Moodle Course Management System. Besides, they were asked to give feedbacks describing their personal experience. The results show that most students agree that self-assessment was helpful in identifying their overall linguistic weaknesses, determining the most problematic area in their interpretation, analyzing their performance in an objective manner. Visual inspection served as an effective tool of searching area for improving. Therefore, the students have acknowledged the importance of self-assessment as a method to improve their interpreting skills in the long run.

To sum up, student self-assessment involves students in evaluating their own work and progress. It can be considered as a valuable learning tool as well as part of an assessment process. Through them students can identify their own strong and weak points, skill gaps, therefore realize the area for focusing proper attention while learning, put realistic goals, track their progress. This process keeps them involved, motivated, thus encouraging self-reflection and responsibility for their study.

Students can reflect on their own work and judge how well they have performed according the assessment criteria. And the task of a teacher is to provide a student with them.

REFERENCES

1. Ibrahim-Gonzalez, Noraini. Noraiha Noordin. Learner autonomy via Self-assessment in Consecutive Interpreting for novice